

# SUMARNI INVENTAR FONDA DOM STARIH I NEMOĆNIH POREČ 1947. – 1960.

Jasna MRKONJIĆ  
Državni arhiv u Pazinu  
Pazin, Vladimira Nazora 3

UDK 364-54-053.9(497.571Poreč)  
(083.82)''1947/1960''  
Stručni rad

Arhivski fond HR-DAPA-262 Dom starih i nemoćnih Poreč sadrži gradivo nastalo u razdoblju od 1947. do 1960. godine. Gradivo je popisano i sređeno 2016. godine te je izrađen sumarni inventar. Za opisivanje Fonda korišten je višerazinski sustav arhivističkog opisivanja, u cilju lakšeg približavanja sadržaja gradiva, te su pružene informacije o stvaratelju, kao i samom gradivu. Sumarni inventar pruža podatke i o općem kontekstu, koji je u razdoblju djelovanja stvaratelja također utjecao na njegov rad. Inventar daje sažet prikaz poratnih povijesnih okolnosti i onih iz nešto kasnijeg razdoblja koje su oblikovale razvoj institucionalne skrbi za stare i nemoćne osobe s područja Poreča te općenito sliku društvenih i socijalnih prilika na području Istre.

**Ključne riječi:** Dom starih i nemoćnih Poreč, sumarni inventar, arhivski fond, 1947. – 1960.

**Keywords:** Nursing home Poreč, summary inventory, archival holding, 1947-1960.

**Parole chiave:** Casa di riposo per anziani e persone non autosufficienti, inventario sommario, fondo archivistico, 1947-1960.

## I. ARHIVISTIČKI OPIS FONDA HR-DAPA-262 DOM STARIH I NEMOĆNIH POREČ

### IDENTIFIKACIJA

#### **Identifikacijska oznaka / signatura**

HR-DAPA-262

#### **Naslov**

Dom starih i nemoćnih Poreč

#### **Usporedni naslov**

*Pia Casa di Ricovero Parenzo*

## **Vrijeme nastanka gradiva**

1947-1960

## **Razina opisa**

Fond

## **Količina i nosač jedinice opisa**

5 kutija, 0,50 d/m, papir

## **KONTEKST**

### **UPRAVNA POVIJEST STVARATELJA I POVIJEST FONDA**

#### **Vrsta entiteta**

Pravna osoba – socijalna ustanova

#### **Vrijeme djelovanja**

1947-1960

#### **Sjedište**

Poreč

#### **Pravni status**

Kotarska i općinska ustanova sa samostalnim financiranjem

#### **Opći kontekst**

Nakon II. svjetskog rata u poratnom su zakonodavstvu dugo godina na snazi bili savezni zakoni koji su pravno regulirali područja koja nisu bila obuhvaćena republičkim zakonima. Republičko se zakonodavstvo značajnije ističe od 1971. godine s izmjenama Ustava.

Obiteljsko pravo, kojim se reguliraju odnosi unutar obitelji, usko je povezano sa sustavom socijalne skrbi u najširem smislu, a po svojoj funkciji ispunjava obvezu potpore šire društvene zajednice.

Ulaskom Narodne Republike Hrvatske (NRH) u sastav Federativne Narodne Republike Jugoslavije (FNRJ) stvoreni su uvjeti za donošenje novih zakonskih okvira o uređenju obiteljskih odnosa. Po završetku Drugog svjetskog rata donosi se Zakon o nevažnosti pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. i za vrijeme neprijateljske okupacije<sup>1</sup> gdje se u

---

<sup>1</sup> Sl. list FNRJ, br. 86/1946.

čl. 2 navodi: »Pravni propisi (zakoni, uredbe, naredbe, pravilnici) koji su bili na snazi na dan 6. aprila 1941. godine, izgubili su pravnu snagu.« Premda su Predsjedništvo Savezne skupštine, odnosno predsjedništva republičkih skupština u okviru svojih zakonskih nadležnosti mogli odrediti nastavak primjene pojedinih odredaba koje su sukladno čl. 2. gore navedenog Zakona prestale važiti, to se nije dogodilo na području obiteljskog zakonodavstva. U prvim se godinama nakon rata donosi niz zakona kojima se regulira problematika ovog pravnog područja. »Osnovni zakon o braku«<sup>2</sup> donosi se 1946., a potom se od 1947. godine donose »Osnovni zakon o starateljstvu«,<sup>3</sup> »Osnovni zakon o odnosima roditelja i djece«<sup>4</sup> i »Osnovni zakon o usvojenju«.<sup>5</sup> Prema Ustavu FNRJ iz 1946. godine kao jedan od zadataka FNRJ navedeno je i donošenje općih načela za zakonodavstvo i rukovodstvo republika u različitim područjima državne uprave.

Temeljem Opšte uredbe o komitetima Vlade FNRJ od 16. 4. 1946. godine<sup>6</sup> komiteti se proglašavaju organima Vlade, koji su zaduženi »... za određivanje općih načela i smjernica za rukovodstvo narodnih republika u određenim granama državne uprave, kao i za usklađivanje i pomaganje rada odgovarajućih ministarstava narodnih republika i za neposredno rukovođenje ustanovama i poduzećima općedržavnog značaja...«.

U Uredbi se navodi da Komiteti imaju pravo davati opće upute ministarstvima, koje će služiti kao načela za rad određenih ministarstava i njima podčinjenih organa i ustanova. Nadalje, pri komitetima su se mogli osnivati instituti, zavodi i druge ustanove znanstvenog i praktičnog značaja. Ustavom iz 1946. godine osniva se nekoliko komiteta, koji su pokrivali najvažnija područja djelovanja vlasti, dakako, uz mogućnost naknadnog osnivanja novih komiteta za područja koja nisu bila obuhvaćena osnovanim komitetima te su tako osnovani sljedeći komiteti:

- Komitet za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti
- Komitet za kulturu i umjetnost
- Komitet za škole i nauke
- Komitet za zaštitu narodnog zdravlja
- Komitet za socijalno staranje
- Komitet za fiskulturu.

Komitet za socijalno staranje skrbio je za jednoobrazno provođenje socijalnog osiguranja, obavljao je vrhovni nadzor nad izvršenjem propisa o zbrinjavanju i zaštiti ratnih vojnih invalida i drugih žrtava rata, rukovodio je radom invalidskih i drugih socijalnih ustanova te je skrbio o raspodjeli socijalne pomoći. Uz navedeno, pripremao je i izrađivao zakone, uredbe i upute saveznoj Vladi, iz oblasti socijalne skrbi, a obavljao je i sve ostale poslove s područja socijalne skrbi iz nadležnosti FNRJ. Također je bila predviđena i mogućnost

<sup>2</sup> Isto, br. 29/1946, br. 36/1948, br. 11/1951, br. 44/1951, br. 18/1955, br. 4/1957.

<sup>3</sup> Isto, br. 30/1947.

<sup>4</sup> Isto, br. 104/1947.

<sup>5</sup> Isto, br. 30/1947, 24/1952.

<sup>6</sup> Isto, br. 19/1946.

obavljanja svih poslova po ukazanoj potrebi, a koji posebnim propisima budu stavljeni u njegovu nadležnost. Ukazom o reorganizaciji Vlade FNRJ br. 9, od 6. travnja 1951. godine<sup>7</sup>, ukinut je Komitet za socijalno staranje, a njegove poslove preuzima Savjet za narodno zdravlje i socijalnu politiku, objedinivši u svoju nadležnost problematiku zaštite zdravlja i socijalne skrbi.

Neposredno po svršetku Drugog svjetskog rata na području Istre Oblasni narodni odbor za Istru predstavljao je vrhovno, zakonodavno i izvršno tijelo, koje je uključivalo na nižim razinama kotarske, gradske i mjesne narodne odbore. Ukazom o proširenju važnosti Ustava, zakona i drugih propisa NRH na područje Istre, gradova Rijeke i Zadra, te otoka Lastova<sup>8</sup> tek od 1. listopada 1947. kao sastavni dijelovi NRH navode se i ova područja. ONO za Istru 1. rujna 1947. donosi odluku o primjeni svih općih pravnih propisa važećih na području FNRJ, kao i NRH za područje ONO-a. Nakon integriranja Istre u državno-pravni poredak FNRJ, ONO za Istru je rasformiran 30. studenoga 1947., a kotarski i gradski narodni odbori usmjeravaju se na novonastalu vlast i resorna ministarstva. Kotarski narodni odbor (KNO) Poreč kao upravno tijelo na lokalnoj razini djelovao je preko svojih ustrojbenih jedinica odjela i odsjeka te povjereništava i komisija oformljenih za određene grane uprave (komunalne poslove, poljoprivredu i šumarstvo, industriju, državne nabavke, komunalne poslove, trgovinu i opskrbu itd.), među njima i za narodno zdravlje i socijalnu skrb. Narodni odbori, kao najviši organi vlasti, na području su svoje nadležnosti u stvarima od lokalnog značaja stavljali punu odgovornost prvenstveno na *same sebe*, kao narodnu vlast u najširem smislu, te sukladno tome na svoje uže/nije strukture: Izvršni odbor, povjereništva, komisije, savjete itd. Djelokrug se upravnih poslova odvijao preko savjeta, koji su kao kolegijalni organi osnivani za pojedine srodne djelatnosti, te je između ostalih osnovan i Savjet za narodno zdravlje i socijalnu politiku, koji se bavio užim pitanjima ovog područja, dok je pitanje financiranja socijalnih ustanova bilo u nadležnosti samog kotara, regulirano republičkim propisima. Kao posebno značajnim područjem interesa socijalne tematike smatrala se skrb za socijalne ustanove, odnosno stanje socijalnih ustanova raznih profila (odgojno-obrazovnog, starateljskog, rehabilitacijskog tipa, skrbi za socijalno nezbrinute kategorije, stariju populaciju i dr.). Organizacijski, kadrovski, terenski problemi, potom pitanja pravovremene opskrbe, osiguranje financijskih sredstava te njihova djelotvorna raspodjela bili su izazovi za koje je povjerenik zadužen za socijalna pitanja morao iznalaziti kvalitetna rješenja. Njegova se dužnost prije svega odnosila na blisku suradnju s povjerenicima drugih resora, čije su zadaće u određenoj mjeri također bitno utjecale na sustav socijalne skrbi te je njegov (povjerenikov) aktivan angažman pri izradi proračuna i skrbi za osiguranje dostatnih financijskih sredstava u konačnici izravno oblikovao sliku socijalnog stanja određenog područja. Ovakvim se pristupom moglo utjecati na kvalitetnije financiranje institucionalne skrbi za potrebite na vlastitom teritoriju te nadzirati i pratiti ostale socijalne potrebe lokalne zajednice. Navedeno se posebice odnosilo na suradnju s povjereništva za trgovinu i opskrbu u svezi s urednom i dostatnom opskrbom socijalnih ustanova te socijalno ugroženih i osjetljivih kategorija stanovništva, potom suradnja s povjereništvom rada pri zapošljavanju

<sup>7</sup> Isto, br. 18/1951.

<sup>8</sup> NN NRH, br. 87/1947.

invalida, udovica, samohranih majki itd. Uz ovu unutarnju povezanost, od izuzetnog je značaja bila i suradnja s vanjskim, terenskim strukturama, gradskim i mjesnim narodnim odborima, čiji socijalni angažman na najnižoj razini i na najizravniji način ne bi bio moguć bez potpore nadređenog tijela (lokalne uprave na višoj razini) jer se manje sredine, prvenstveno zbog nedostatnih financijskih sredstava te općenito svih drugih operativnih, organizacijskih mogućnosti, ljudskih resursa itd., nisu mogle samostalno nositi s postojećim potrebama. Podatci o početku rada Doma starih i nemoćnih Poreč u gradivu Fonda nisu sačuvani te se pretpostavlja da je počeo raditi krajem 1947. godine, nakon ukidanja ONO-a za Istru, a ni u gradivu KNO-a Poreč nema podataka o tome.

## **Funkcije i djelatnost**

Djelatnost Doma bila je usmjerena na skrb za starije i nemoćne, socijalno nezbrinute odrasle osobe, osobe izvan vlastite obitelji. To se u prvom redu odnosilo na starije osobe, koje nisu bile u mogućnosti dalje voditi samostalan život i skrbiti za sebe, zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju te su trebale stalnu pomoć, nadzor i skrb. Nadalje, djelatnost je Doma bila i institucionalna skrb o starim i nemoćnim osobama, neovisno o njihovom materijalnom stanju, obiteljskim prilikama i sl. U okviru toga domovi su pružali uslugu, u pravilu, trajnog smještaja i boravka. Uz navedeno, smještaj u Domu uključivao je i logističke poslove i usluge svojim štićenicima (pranje, čišćenje, popravke odjeće, obuće, organiziranje prijevoza po potrebi radi pružanja zdravstvene pomoći itd.).

## **Unutarnji ustroj**

Poslovi su se Doma odvijali preko stručne službe, koja je obuhvaćala uredsku, statističku i zdravstvenu službu, preko radnika i tehničkog osoblja.

Poslove je uredske službe u pravilu obavljalo troje administrativno-tehničkih službenika, i to upravitelj, kao funkcionalni službenik, te ekonom i administrator-knjigovođa, dok je zdravstvena služba uključivala liječnika i bolničara.

Tehničko je osoblje bilo zaposleno na tehničkim poslovima skrbi za potrebe korisnika, a što je uključivalo poslove oko pripreme hrane, održavanja higijene samih prostorija Doma i okoliša te osobnih stvari štićenika, skrbi oko pokretnog inventara Doma (posteljine, posuđa, namještaja, alata, oruđa za obradu vrta/ekonomije Doma) te oko skrbi za domaće životinje koje su bile živi inventar itd.

Sukladno navedenom, u Domu je uglavnom bilo 11 zaposlenih, međutim, navedeni je broj mogao varirati za jednog, eventualno dva zaposlena. To je više ili manje ovisilo o situaciji, odnosno o trenutačno raspoloživoj stručnoj radnoj snazi na tržištu rada, potrebama samog Doma u danom trenutku s obzirom na broj štićenika, trenutačnim mogućnostima financiranja i sl. U svezi s njihovom stručnom spremom, najveći je broj zaposlenih, odnosno onih koji su bili raspoređeni kao tehničko osoblje, imao završenu osnovnu školu, dok su uredski službenici imali završen niži tečaj (upravitelj, administrator i/ili ekonom, ovisno tko je bio zaposlen u određenim okolnostima). Osobe zadužene za zdravstvenu skrb imale su, naravno, odgovarajuću stručnu medicinsku izobrazbu (liječnik i bolničar). U Domu su

povremeno bili zaposleni i honorarni djelatnici (s redovitim zaposlenjem u drugim ustanovama) za financijsko-knjigovodstveno poslovanje ili zdravstvene preglede štićenika (liječnik). Shema se sistematizacije radnih mjesta, kao i zaposlenog osoblja, mijenjala u nekim manjim detaljima, što se prvenstveno odnosilo na tehničko osoblje. To je u praksi značilo da je u određenom razdoblju bilo više kuharica nego čistačica, djelatnica u praonici i sl. te da je bila zaposlena, ili na neki drugi način angažirana, krojačica, postolar te djelatnik na održavanju ekonomije Doma (vrt i briga za domaće životinje) i sl. Uz zaposleno osoblje u Domu, određene su tehničke poslove, ovisno o svojim sposobnostima i obučeniosti te zdravstvenom stanju i iskazanoj osobnoj želji, povremeno obavljali i sami štićenici, kao npr. pomagali su u održavanju vrta, brinuli o domaćim životinjama, potom obavljali postolarske i krojačke poslove te sitne poslove na održavanju inventara i prostora Doma.

### Izvori ovlasti

Poslovi su s područja socijalne skrbi koji se odnose na starije i nemoćne osobe temeljeni na sljedećim saveznim zakonima:

– *Zakon o nevažnosti pravnih propisa donijetih prije 6. aprila 1941. godine i za vrijeme neprijateljske okupacije*, Sl. list FNRJ, br. 86/1946.

– *Osnovni Zakon o starateljstvu*, Sl. list FNRJ, br. 30/1947.

– *Osnovni Zakon o odnosima roditelja i djece*, Sl. list FNRJ, br. 104/1947.

– *Opća deklaracija o pravima čovjeka UN 1948*, Rezolucija UN br. 217/III od 10. 12. 1948.

– *Ustav FNRJ*, Sl. list, br. 10/1946.

– *Opća uredba o komitetima Vlade FNRJ*, Sl. list, br. 32/1946.

### Veze

Prva veza		
Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i> <i>Ostali oblici naziva</i>	Oblasni narodni odbor za Istru ONO za Istru
Vrsta veze		Hijerarhijska
Opis veze		Nadređeno tijelo
Nadnevcima veze		1947
Druga veza		
Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i> <i>Ostali oblici naziva</i>	Kotarski narodni odbor Poreč KNO Poreč
Vrsta veze		Hijerarhijska
Opis veze		Nadređeno tijelo
Nadnevcima veze		1947-1952

Treća veza		
Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i>	Narodni odbor gradske općine Poreč
	<i>Ostali oblici naziva</i>	NOGO Poreč
Vrsta veze		Hijerarhijska
Opis veze		Nadređeno tijelo
Nadnevcima veze		1952-1955

Četvrta veza		
Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i>	Narodni odbor općine Poreč
	<i>Ostali oblici naziva</i>	NOO Poreč
Vrsta veze		Hijerarhijska
Opis veze		Nadređeno tijelo
Nadnevcima veze		1955-1962.

## Povijest Fonda

Gradivo je nastalo djelatnošću stvaratelja Doma za starije i nemoćne osobe Poreč u razdoblju od 1947. do 1960. godine. Nakon prestanka djelovanja stvaratelja gradivo je preuzeto u pismohrane općinskih upravnih tijela, najprije Narodnog odbora Općine Poreč, a potom Skupštine Općine Poreč, gdje se i čuvalo do njegove predaje nadležnom arhivu, tadašnjem Historijskom arhivu u Pazinu. Gradivo je preuzeto u nesređenu stanju, fragmentarno sačuvano, a obuhvaćalo je tzv. opće spise, financijske spise te osobnu dokumentaciju zaposlenika Doma. Također je nakon osnovnog sređivanja i izrade sumarnog inventara 1979. godine (Z. Filiplić i Z. Juričić) u spremišnim prostorima bilo smješteno zajedno s gradivom likvidiranih privrednih subjekata s područja Poreča te djelomice pohranjeno i u zajedničke kutije. Matični je list izrađen 1990-ih godina, a najvjerojatnije i vodič kroz Fond (Lj. Radaljac). Arhivistička je obrada Fonda odrađena 2016. godine te je tijekom obrade gradivo Fonda objedinjeno i u potpunosti tehnički opremljeno.

## Način preuzimanja ili predaje

Fond HR-DAPA-262, Dom starih i nemoćnih Poreč, preuzet je po službenoj dužnosti u sklopu drugih fondova, bivših upravnih tijela i likvidiranih poduzeća s područja tadašnje Skupštine Općine Poreč *kao građa u nesređenom stanju nastala do 1964. godine.*<sup>9</sup> Ukupna je količina preuzetog gradiva Fonda iznosila 0,85 d/m, odnosno 1 knjigu i 8 svežnjeva (kutija).

<sup>9</sup> Zapisnik br. 02-575/73 od 23. studenog 1973.; akv. br. 99.

## SADRŽAJ I USTROJ FONDA

### Sadržaj

Gradivo Fonda sačuvano je fragmentarno, zbog čega nije moguće imati potpuna saznanja o sadržajnoj fizionomiji Fonda. Uvidom u sačuvano gradivo vidljivo je da se dio spisa prvenstveno odnosi na opće poslovanje Doma, kao i na njegovu stručnu djelatnost, odnosno poslove koji se uže odnose na skrb za štićenike. Uz navedeno gradivo, djelomice sadrži i kadrovsku dokumentaciju te spise koji prikazuju financijsko poslovanje Doma. Podatci koji detaljnije svjedoče o institucionalnoj skrbi za starije osobe sačuvani su unutar serije *2 Rad i poslovanje* te na određeni način daju djelomičan povijesni prikaz o tadašnjem radu unutar sustava socijalne skrbi, a koji se odnosio na starije osobe.

### Odabiranje i izlučivanje

Evidentirani podatci o eventualnim izlučivanjima kod stvaratelja ne postoje, a također nema podataka o eventualnim izlučivanjima u fazi pohrane gradiva kod sljednika. To ne znači da izlučivanja nije bilo jer je gradivo preuzeto fragmentarno sačuvano. Tijekom arhivističke obrade Fonda dio je gradiva izdvojen, popisano i predloženo za izlučivanje sukladno Pravilniku o vrednovanju te postupku odabiranja i izlučivanja arhivskog gradiva.<sup>10</sup> Radi se o ukupnoj količini od 3 kutije gradiva, odnosno 0,30 d/m gradiva.

### Dopune

Daljnja preuzimanja gradiva predmetnog fonda nisu predviđena.

### Plan sređivanja

#### *Zatečeno stanje*

Zatečeno je gradivo Fonda osnovno sređeno, popisano te djelomice tehnički opremljeno. Radilo se o kronološki sređenom gradivu, pri čemu je vrijeme nastanka spisa, odnosno kronologija, bio početni i ujedno temeljni kriterij njegova grupiranja, potpuno neovisno o njegovu sadržaju.

#### *Obrada 2016. godine*

Prije posljednje obrade gradiva obavljen je uvid u stanje Fonda te je napravljena usporedba s postojećim obavijesnim pomagalom. Tom je prilikom unutar gradiva predmetnog fonda uočeno gradivo druge provenijencije, odnosno gradivo nekadašnjih gospodarskih subjekata također s područja Poreča. Njihovo je gradivo djelomice bilo pohranjeno u zajedničkim kutijama, s gradivom predmetnog fonda, a što je prilikom arhivističke obrade uočeno te je ono izdvojeno.

---

<sup>10</sup> NN, br. 90/2002.



Nadalje, dio gradiva predmetnog fonda, koji je u spremišnim prostorima bio pohranjen odvojeno od cjeline ranije spomenutog sređenog gradiva, tijekom zadnje je obrade priključen Fondu.

Nakon što je gradivo u potpunosti objedinjeno, pristupilo se preoblikovanju ranije sređenog gradiva, koje je sukladno sadržaju raspoređeno unutar odgovarajućih serija i podserija, odnosno još nižih razina, formiranih po potrebi. Na nižim je razinama gradivo sređeno kronološki i po rednom broju upisa u urudžbeni zapisnik. Tijekom sređivanja odstranjene su korodirane metalne spojnice, izgužvani su spisi izravnani, a gradivo je uloženo u arhivske košuljice i pohranjeno u kutije. Serije su formirane sukladno sadržaju spisa, odnosno pojedinom području djelatnosti ili funkciji, a radi se o općem poslovanju, zatim samoj djelatnosti stvaratelja/predmetu poslovanja te kadrovskim poslovima i na kraju financijama. Tri od četiri formirane serije sadrže upute, odluke i zaključke, u svezi s određenim užim područjem poslovanja.

Za sređeno je gradivo uspostavljena sljedeća struktura:

1. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE
2. RAD I POSLOVANJE
3. KADROVSKI POSLOVI – RADNI ODNOSI
4. FINANCIJSKO-RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE.

## DOSTUPNOST I KORIŠTENJE

### **Uvjeti dostupnosti i korištenja**

Fond ima status javnog arhivskog gradiva, koje je dostupno sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima<sup>11</sup> te Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva.<sup>12</sup> Gradivo s osobnim podacima dostupno je iznimno prema čl. 21 i 22 Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, što znači 70 godina od njegova nastanka, odnosno 100 godina od rođenja osobe na koju se odnose osobni podaci. Iznimno, zbog potreba znanstveno-istraživačkog rada takvo gradivo može biti prijevremeno dostupno sukladno čl. 11 – 18 gore navedenog Pravilnika o korištenju arhivskog gradiva.

### **Uvjeti objavljivanja ili umnožavanja**

Objavljivanje i umnažanje dostupnog gradiva moguće je sukladno navedenom Zakonu i Pravilniku te Pravilniku o radu Čitaonice DAPA. Uvjeti umnožavanja digitaliziranog gradiva u svrhu njegova objavljivanja utvrđuju se ugovorom između DAPA-e i korisnika gradiva.

<sup>11</sup> NN, br. 105/1997.

<sup>12</sup> Isto, br. 67/1999.

## **Jezik i pismo u gradivu**

Gradivo Fonda pisano je latiničnim pismom, strojopisom i rukopisom najvećim dijelom na hrvatskom jeziku, a manji su dijelovi pisani na talijanskom jeziku.

## **Tvarne značajke i tehnički uvjeti**

Gradivo je Fonda u potpunosti nastalo na papiru. Manji je dio gradiva nastao na papiru iz blokova, na omotima, uložnicama za spise i sl. te na unificiranim tiskanim obrascima, upitnim arcima i dr. Što se kvalitete sačuvanih zapisa tiče, ona je relativno dobra, premda povremeno varira, ovisno o tome radi li se o strojopisu ili rukopisu te o vrsti i boji tinte, grafita i sl., o uporabi metalnih spojnica različitih vrsta, koje su u pravilu tijekom vremena korodirale te dodatno utjecale na papir. Nadalje, zbog ranijih uvjeta pohrane gradivo u manjoj mjeri sadrži mehanička oštećenja koja su nastala kao posljedica rukovanja gradivom, no bez obzira na sve navedeno, ne predlaže se restauracija gradiva.

## **Obavijesna pomagala**

Registraturna pomagala nisu sačuvana.

## **Arhivistička obavijesna pomagala**

1. *HR-DAPA-262 Dom starih i nemoćnih Poreč: sumarni inventar.* Filiplić, Zdenka, DAPA, 1979.
2. *HR-DAPA-262 Dom starih i nemoćnih Poreč: arhivski popis.* Juričić, Zvonimir, DAPA, 1979.
3. *HR-DAPA-262 Dom starih i nemoćnih Poreč: vodič kroz arhivski fond.* Radaljac, Ljiljana, DAPA, s.a.
4. *HR-DAPA- 262 Dom starih i nemoćnih Poreč: matični list fonda.* Radaljac, Ljiljana, DAPA, s.a.
5. *HR-DAPA-262 Dom starih i nemoćnih Poreč: sumarni inventar.* Mrkonjić, Jasna, DAPA, 2016.

## **DOPUNSKI IZVORI**

### **Postojanje i mjesto čuvanja izvornika**

Izvornici se čuvaju u DAPA-i, na adresi Istarskog razvoda 2, Pazin.

### **Postojanje i mjesto čuvanja preslika**

Ne postoje izrađene preslike fonda HR-DAPA-262 Dom starih i nemoćnih Poreč.

**Dopunski izvori**

- HR-DAPA-88 Kotarski narodni odbor Poreč 1945-1955.
- HR-DAPA-134 Narodni odbor gradske Općine Poreč 1952-1955.
- HR-DAPA-103 Narodni odbor Općine Poreč 1955-1962.
- HR-DAPA-79 Oblasni NO za Istru (Odjel za socijalnu zaštitu Podlabin).

**II. ARHIVISTIČKI OPISI I INVENTARNI POPISI NIŽIH RAZINA FONDA****II/1. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE**

<b>Signatura</b>	HR-DAPA-262/1
<b>Naslov</b>	Organizacija i upravljanje
<b>Vrijeme nastanka gradiva</b>	1948-1960
<b>Razina opisa</b>	Serijski
<b>Količina i nosač jedinice opisa</b>	1/3 kutije, 0,04 d/m, papir
<b>Sadržaj</b>	Spisi serije odnose se na opće poslovanje Doma. Serijska sadrži dokumentaciju o osnivanju Doma i statusnim promjenama, dokumentaciju o osnivanju i radu njegovih organa upravljanja. Također sadrži i normativne akte ustavnove, kojima su regulirana materijalna prava zaposlenih. Zasebnu cjelinu sačinjavaju upute, odluke i zaključci zaprimljeni od viših tijela i organa kojima se reguliralo opće poslovanje Doma.
<b>Plan sređivanja</b>	Gradivo je serije razvrstano na sljedeće podserije: 1.1. Osnivanje, organizacija, ukidanje 1.2. Organi upravljanja. Unutar navedenih podserija gradivo je raspoređeno na još niže podpodserije te je sređeno kronološki i po rednom broju kad je to bio slučaj.

**Popis gradiva serije 1**

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
1.	Organizacija i upravljanje		Kut. 1	
1.1.	Osnivanje, organizacija, ukidanje			
1.1.1.	Osnivački akti, upis u registar	1957		
1.1.2.	Statusne promjene	1955-1956		
1.2.	Organi upravljanja			
1.2.1.	Upravni odbor			

1.2.1.1.	Konstituiranje Upravnog odbora	1955-1959		<i>U.O. imenovanje 10. 3. 1955. (br. 19/56)</i>
1.2.1.2.	Zapisnici sjednica Upravnog odbora	1955-1959		
1.2.2.	Komisije			
1.2.2.1.	Komisija o donošenju prijedloga o mogućnosti izdržavanja staraca iz staračkog doma	1960		
1.2.2.2.	Komisija za kontrolu dospjele hrane u okviru »CARE« programa	1957		
1.2.3.	Radni kolektiv	1958-1959		
1.2.4.	Normativni akti			
1.2.4.1.	Pravilnik o dopunskim plaćama i položajnim dodacima osoblja Doma starih i nemoćnih u Poreču	1955		
1.2.4.2.	Pravilnik o plaćama i naknadama osoblja zaposlenog u Domu starih i nemoćnih Poreč	1959		
1.2.5.	Upute, odluke, zaključci	1948/1960		Općenito za sva područja poslovanja

## II/2. RAD I POSLOVANJE

**Signatura**

HR-DAPA-262/2

**Naslov**

Rad i poslovanje

**Vrijeme nastanka gradiva**

1948-1960

**Razina opisa**

Serija

**Količina i nosač jedinice opisa**

1+½ kutije, 0,17 d/m, papir

**Sadržaj**

Gradivom serije obuhvaćeni su spisi koji se odnose na samu djelatnost Doma. Prva se podserija spisa odnosi na *općenito poslovanje* i uključuje dokumentaciju koja se odnosi na planiranje poslova, izvješća o radu, statističke podatke, kao i podatke o obavljanim nadzorima nad poslovanjem Doma te potom upute, odluke i zaključke u svezi s ovim područjem rada. Druga podserija spisa obuhvaća gradivo koje svjedoči *o radu i poslovanju u užem smislu*, bilo da je u svezi sa smještajem štićenika u Dom, dosjeima štićenika, rješenjima, prijavama i popratnom dokumentacijom koja je u svezi s navedenim, ili se radi o dokumentaciji koja se odnosi na skrb za štićenike.

**Plan sređivanja**

Seriya sadrži sljedeće podserije:

2.1. Opće poslovanje

2.2. Skrb za korisnike/štićenike

2.3. Podatci o korisnicima/štićenicima.

Unutar navedenih podserija gradivo je raspoređeno na još niže podpodserije te je sređeno kronološki i po rednom broju kad je to bio slučaj.

**Popis gradiva serije 2**

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
2.	Rad i poslovanje		Kut. 1	
2.1.	Opće poslovanje			
2.1.1.	Planovi i programi rada	1949-1950.1959		
2.1.2.	Izvještaji o radu	1948-1959		
2.1.3.	Statistički pregledi i izvještaji	1948/1960		
2.1.4.	Nadzor poslovanja	1949/1959		
2.1.5.	Upute, odluke, zaključci	1948/1960		
2.2.	Skrb za korisnike/štićenike		Kut. 2	
2.2.1.	Prehrana, opskrba, zdravstvena skrb i smještaj u Dom			
2.2.1.1.	Opskrba prehrambenim artiklima i ostalim potrepštinama	1948/1954		
2.2.1.2.	Općenita prepiska vezana uz smještaj u Dom i uzajamne obveze Doma i korisnika Doma	1954/1960		
2.2.2.	Nekretnine štićenika/darovni ugovori	1957		
2.3.	Podatci o korisnicima/štićenicima			<i>Gradivo je dostupno od 2030. godine.<sup>13</sup></i>
2.3.1.	Dosjei štićenika	1952-1954		
2.3.2.	Rješenja, prijave i popratna dokumentacija za smještaj štićenika u Dom	1953-1960		

**II/3. KADROVSKI POSLOVI – RADNI ODNOSI**

**Signatura**

HR-DAPA-262/3

**Naslov**

Kadrovski poslovi – radni odnosi

**Vrijeme nastanka gradiva**

1948-1960

**Razina opisa**

Seriya

**Količina i nosač jedinice opisa**

1 kutija, 0,10 d/m, papir

<sup>13</sup> Napomena se odnosi na gradivo podserije 2.3. s obzirom da sadrži osobne podatke o korisnicima/štićenicima Doma.

**Sadržaj**

Gradivo serije odnosi se na dokumentaciju o zaposlenicima Doma te su unutar serije sačuvane kadrovske evidencije, zbirni i statistički pregledi i izvještaji o zaposlenima, potom dokumentacija o radno-pravnom statusu i kretanjima kroz službu. Uz navedeno, serija sadrži i pasivne dosjee zaposlenih.

**Plan sređivanja**

Serija sadrži sljedeće podserije:

3.1. Kadrovske evidencije

3.2. Radno-pravni status

3.3. Osobnici.

Unutar navedenih podserija gradivo je raspoređeno na još niže podpodserije te je sređeno kronološki i po rednom broju kad je to bio slučaj.

**Popis gradiva serije 3**

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
3.	Kadrovski poslovi – radni odnosi		Kut. 3	<i>Gradivo je dostupno od 2030. godine<sup>14</sup></i>
3.1.	Kadrovske evidencije			
3.1.1.	Evidencije i pregledi stručnog osoblja, zaposlenih radnika i službenika	1952/1960		
3.1.2.	Zbirni pregledi zaposlenog osoblja i platnog fonda	1948-1949		
3.1.3.	Statistički pregledi i izvještaji o zaposlenima	1950/1960		
3.2.	Radno-pravni status			
3.2.1.	Postavljenja, imenovanja, premještanja, prijam u službu, umirovljenja	1951/1959		
3.2.2.	Prestanak službe – otkazi	1952/1958		
3.2.3.	Popisi radnika i službenika prevedenih u zvanja	1949-1952		
3.2.4.	Prijave za izdavanje (reviziju) radnih knjižica	1949		
3.3.	Osobnici (pasivni)	1947-1960		

**II/4. FINANCIJSKO-RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE****Signatura**

HR-DAPA-262/4

**Naslov**

Financijsko-računovodstveno poslovanje

**Vrijeme nastanka gradiva**

1947-1960

<sup>14</sup> Napomena se odnosi na cjelokupno gradivo serije budući da sadrži osobne podatke bivših zaposlenika Doma za starije i nemoćne Poreč.

<b>Razina opisa</b>	Serijska
<b>Količina i nosač jedinice opisa</b>	1+½ kutije, 0,15 d/m, papir
<b>Sadržaj</b>	Serijska obuhvaća gradivo koje sadrži podatke o financijsko-računovodstvenom poslovanju i uključuje financijska izvješća o poslovanju, završne račune ustanove, financijske planove, kao i platne liste zaposlenih te upute, odluke i zaključke koji prate ovo područje poslovanja.
<b>Plan sređivanja</b>	Serijska sadrži sljedeće podserije: 4.1. Financijski planovi 4.2. Financijska izvješća (izvješća o financijskom poslovanju) 4.3. Plaće 4.4. Upute, odluke, zaključci. Unutar navedenih podserija gradivo je raspoređeno na još niže podpodserije te je sređeno kronološki.

#### Popis gradiva serije 4

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
4.	Financijsko-računovodstveno poslovanje		Kut. 4	
4.1.	Financijski planovi			
4.1.1.	Planovi prihoda i rashoda proračuna	1948-1960		
4.1.2.	Planovi, proračuni, procjene adaptacijskih radova na Domu	1948/1959		
4.2.	Financijska izvješća (izvješća o financijskom poslovanju)	1951		<i>Gradivo je fragmentarno sačuvano</i>
4.2.1.	Završni račun s popratnom dokumentacijom (izvještaji i zapisnici o prihvaćanju završnog računa)	1954-1959		
4.2.2.	Izvješća o ostvarenju prihoda i rashoda	1954/1959		
4.2.3.	Izvješća o financijskom poslovanju (ekonomsko-financijski izvještaji)	1951/1959		
4.3.	Isplatne liste plaća	1947-1960	Kut. 5	1947-1949. u kutiji 4 1950-1960. u kutiji 5
4.4.	Upute, odluke, zaključci	1948/1959		

### III. KONTROLA OPISA

#### Identifikator ustanove i opisa

HR DAPA ObP-262/SI-1

#### Pravila ili propisi

1. *ISAD (G), Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva*, Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 2001.

2. *ISAAR (CPF), Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji*, 2. izd. (hrv. prijevod), Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 2006.

#### Napomena arhivista

1. Na razini opisa Fonda korišteni su razrađeniji elementi iz ISAAR (CPF), 5.2. Područje opisa umjesto elementa opisa Upravna povijest (ISAD (G) 3.2.2.).

2. Na razini opisa Fonda područje Kontrole opisa (ISAD (G)) zamijenjeno je razrađenijim oblikom ISAAR (CPF), 5.4. Područje kontrole.

3. Za potrebe kontekstualizacije povijesti na razini Fonda korišten je element opisa *Opći kontekst* ISAAR (CPF).

#### Izvori

Kao što i sama autorica kaže podatci o fondovima navedeni su u Dopunskim izvorima. Službena glasila navedena su kako u bilješkama, tako i u Izvorima ovlasti.

#### Status

Dovršen i dostupan opis.

Konačna verzija obavijesnog pomagala izrađena u travnju 2016. godine.



## SAŽETAK

### **Sumarni inventar fonda Dom starih i nemoćnih Poreč 1947. – 1960.**

Fondom HR-DAPA-262 obuhvaćeno je gradivo nastalo djelovanjem Doma starih i nemoćnih Poreč u razdoblju od 1947. do 1960. godine. Po svršetku Drugog svjetskog rata područje socijalne tematike zauzima značajno mjesto u okolnostima novog društvenog uređenja. Narodna vlast, osnivanjem posebnih socijalnih ustanova, započinje razdoblje organizirane institucionalne skrbi za potrebite, pa tako i za starije i nemoćne osobe. Socijalna su pitanja ulazila u nadležnost Komiteta za socijalno staranje, odnosno Savjeta za narodno zdravlje i socijalnu politiku, čime su regulirana uža (stručna) pitanja s područja socijalne zaštite. S druge strane, financiranje socijalnih ustanova, pa tako i domova, bilo je u nadležnosti kotarskih, odnosno općinskih i gradskih upravnih tijela. Djelatnost je Doma bila usmjerena na skrb za starije, nemoćne osobe, kojima je trebala stalna pomoć i nadzor drugih osoba. Do preuzimanja u Državni arhiv u Pazinu gradivo se predmetnog fonda nalazilo u pismohrani Skupštine Općine Poreč iz koje je preuzeto 1973. godine, zajedno s gradivom bivših upravnih tijela i likvidiranih gospodarskih subjekata s područja Poreštine.

U sumarnom se inventaru na razini Fonda daju informacije o tadašnjim društvenim okolnostima odnosno općem kontekstu koji je utjecao na djelovanje stvaratelja, o stvaratelju i samom gradivu. Poslovi su osnovnog sređivanja i obrade obavljani 1979. godine, dok se arhivističkoj obradi Fonda pristupilo 2016. godine. Niže su razine Fonda oblikovane sukladno sadržaju spisa, odnosno pojedinom području djelatnosti ili funkciji koju su spisi prikazivali. Gradivo je raspoređeno unutar sljedećih serija: Organizacija i upravljanje, Rad i poslovanje, Kadrovski poslovi – radni odnosi i Financijsko-računovodstveno poslovanje. Dio gradiva sadrži osobne podatke te je radi njihove zaštite privremeno nedostupan.

## SUMMARY

### **The summary inventory of the holding Nursing home Poreč 1947-1960**

The archival holding HR-DAPA-262 contains the material which originated in the Nursing Home Poreč from 1947 to 1960. After the end of World War II social circumstances occupy an important place within the new social system. The authorities of that time, by establishing special social institutions, started the era of organized care of the needy, including the elderly and helpless people. Social affairs fell within the jurisdiction of the Committee of Social Care and the Council for Public Health and Social Policy, which regulated the issues within the field of social care. On the other hand, the financing of social institutions fell within the jurisdiction of the municipalities and towns' governing body. The activity of the Nursing Home was aimed at taking care of the elderly and helpless people who needed constant help and supervision of others. Before the State Archives of Pazin acquired it, the material of this holding was located in the record office of the Council of the Municipality of Poreč. In 1973 the material of this holding was acquired together with the material of the former governing bodies and liquidated business entities from the area of Poreč.

In the summary inventory of this holding there are information about the social circumstances of that time, that is, the general context that affected the performance of the author, information about the author and the material itself. The arranging and processing were performed in 1979 whereas the archival processing started in 2016. Lower levels of the holding are formed according to the contents of the document, that is, the individual field of activity or function that the documents represent. The material is arranged into the following series: Organisation and management, Work and business, Human resources and Financial-accounting business. Part of the material contains private information so because of its protection it is temporarily unavailable.

## **RIASSUNTO**

### **Inventario sommario del fondo Casa di riposo per anziani e persone non autosufficienti di Parenzo 1947-1960**

Il fondo HR-DAPA-262 è composto dal materiale prodotto durante l'attività della Casa di riposo per anziani e persone non autosufficienti di Parenzo nel periodo tra il 1947 e il 1960. Alla fine della seconda guerra mondiale la tematica sociale assume un ruolo importante nell'ambito del nuovo ordine sociale. Le autorità popolari, con la costituzione delle speciali strutture sociali, danno inizio ad un periodo della cura istituzionale organizzata per le persone che necessitano di assistenza, tra cui gli anziani e le persone non autosufficienti. Le questioni sociali rientrano nell'ambito delle competenze del Comitato per la cura sociale, ovvero del Consiglio per la salute popolare e la politica sociale con cui vengono regolate le questioni più strette (professionali) dell'ambito della protezione sociale. Dall'altra parte, il finanziamento delle istituzioni sociali, tra cui anche delle case di riposo, entra nelle competenze degli organi d'amministrazione distrettuali, ovvero di quelli comunali e cittadini. L'attività della Casa di riposo era incentrata sulla cura delle persone anziane e non sufficienti, che avevano un costante bisogno di assistenza e di sorveglianza da parte degli altri. Prima di esser stato trasferito nell'Archivio di Stato di Pisino, il materiale del fondo in questione era conservato nell'archivio dell'Assemblea comunale di Parenzo e da lì fu trasferito nel 1973, insieme al materiale degli ex organi amministrativi e dei soggetti economici in liquidazione provenienti dal parentino.

Nell'inventario sommario, al livello del Fondo, si danno informazioni sulle circostanze sociali dell'epoca, vale a dire sul contesto generale che ebbe influenza sulle attività del produttore, sul produttore e sul materiale stesso. I lavori di sistematizzazione ed elaborazione basilare si sono effettuati nel 1979 mentre nel 2016 è iniziata l'elaborazione archivistica del Fondo. I livelli minori del Fondo si sono formati in conformità al contenuto degli atti e al particolare ambito delle attività o funzioni che gli atti rappresentavano. Il materiale è diviso all'interno delle seguenti serie: Organizzazione e amministrazione, Attività ed esercizio, Risorse umane – rapporti di lavoro ed Esercizio economico – contabile. Una parte del materiale contiene dati personali ed è temporaneamente indisponibile per motivi della loro tutela.